

CADRE ELVEKRAFT AS
Postboks 55

8501 NARVIK

Vår dato: 13.11.2024

Vår ref.: 202407424-12 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Nylandselva kraftverk - Leirfjord kommune – Nordland fylke - Godkjenning av detaljplan for miljø og landskap

Vi viser til deres søknad av 02.05.2024 om godkjenning av detaljplan for miljø og landskap for Nylandselva kraftverk.

Vedtak

NVE godkjenner fremlagte detaljplan for miljø og landskap mottatt 02.05.2024 for bygging av Nylandselva kraftverk i Nylandselva, Leirfjord kommune.

Godkjenningen av detaljplan for miljø og landskap gis på følgende vilkår:

- Dere skal orientere oss om dato for oppstart av anleggsarbeidet senest 7 dager før planlagt start. Vi skal også orienteres ved viktige eller kritiske faser i anleggsarbeidet.
- Utbygger skal under hele anleggsfasen legge til rette for god kommunikasjon med et fast kontaktpunkt for reinbeitedistriktet. Reinbeitedistriktets leder skal informeres ved oppstart og avslutning av anleggsfase for alle deler av anlegget, og ved perioder med sprengningsarbeider, helikopterbruk og andre særlig støyende tiltak. Informeringen skal kunne dokumenteres og forelegges NVE på forespørsel.
- Det skal være full stans i anleggsarbeid og annen aktivitet i hele anleggsområdet i perioden 15. april til 14. juli hvert år i byggefasen. Anleggsmaskiner skal være flyttet ut av området i denne perioden, og grøfter, skjæringer og utfyllinger skal være arrondert og påført finmasser så reinen kan passere uten hinder. Utbygger kan justere periodens start og slutt etter avtale med reinbeitedistriktets leder, avtalen skal være skriftlig og skal sendes NVE til orientering.
- Anleggsarbeid ved inntaket skal begrenses til perioden 15. juli til 31. august, med mindre annet er avtalt med reinbeitedistriktets leder. Avtalen skal være skriftlig og sendes NVE til orientering.
- Når reinflokken skal flyttes forbi anleggsområdet, vår og høst, skal anleggsarbeidet i alle deler av anlegget ved behov stoppes på forespørsel fra reinbeitedistriktets leder. Anleggsstansen skal varsles minst 2 dager i forveien. Flyttingen kan skje i flere omganger, og anleggsstansen kan ha en varighet på inntil 4 dager i hver omgang. Hvis utbygger og reinbeitedistriktets leder kommer til enighet om en avtale som innebærer anleggsstans med faste datoer av nødvendig varighet, kan avtalen erstatte dette vilkåret. Avtalen skal være skriftlig og skal sendes NVE til orientering.

- Rørtraseens grøft skal lukkes fortløpende etter hvert som rørdelene blir lagt. Skjæringer, utfyllinger og deponi skal istandsettes fortløpende, og tilrettelegges så reinen kan passere. Reinbeitedistriktet skal gis anledning til å komme med innspill til terrengtilpasninger langs vei, rørgate og deponi.
- For å minimere forstyrrelsen av flyttvei skal det ikke etableres lager, rigg eller midlertidige masselager langs rørtraseen uten at reinbeitedistriktets leder gir aksept for dette. Aksept skal være skriftlig og forelegges NVE på forespørsel.
- Dersom det innen 3 år fra anleggstidens slutt viser seg å være behov for det, skal det på forespørsel fra reinbeitedistriktet settes opp et gjerde ved inntaksdammen.
- Det skal settes opp en bom ved adkomstveiens begynnelse, som stenger for allmenn ferdsel på veien.
- NVE kan fatte vedtak om justering av eksisterende avbøtende tiltak og ytterligere avbøtende tiltak innenfor planområdet, dersom det i fremtiden viser seg å være nødvendig av hensyn til reindrift.
- Det skal utarbeides en sluttrapport innen miljø og landskap som sendes NVE innen ett år etter idriftsettelse av kraftverket. Rapporten skal dokumentere at anlegget er bygget i samsvar med konsesjon, godkjent detaljplan og forutsetninger/endringer som er godkjent i løpet av byggeprosessen. [Link til mal.](#)
- Senest 1 måned etter idriftsettelse av kraftverket skal dere sende inn melding om dette til oss på skjema som ligger på vår hjemmeside (<https://www.nve.no/om-nve/skjema-og-rapporteringsordninger/>).

Detaljplan for miljø og landskap må være i samsvar med vilkår og forutsetninger som fremgår av konsesjonen med notatet «*Bakgrunn for vedtak*» KSK-notat 84/2014. NVE kan kreve ytterligere detaljering for alle deler av tiltaket. Slike planer skal godkjennes av oss før arbeidet settes i gang.

Godkjenningen har hjemmel i konsesjonen datert 02.12.2014 post nr. 4 og 10.

Tilsyn

NVE vil følge opp anlegget med inspeksjon.

Anlegget er både for planlegging, bygging og senere drift underlagt bestemmelser om internkontroll etter forskrift om internkontroll etter vassdragslovgivningen (FOR 2011-10-28 nr. 1058 IK-vassdrag). Ved tilsyn på anlegget vil NVE kontrollere at internkontroll etter denne forskrift er etablert.

Vår behandling av søknaden

Nylandselva kraftverk fikk meddelt konsesjon 02.12.2014 og har senere fått forlenget byggefrist med 5 år til 02.12.2024. Cadre Elvekraft AS er Cadre sitt utbyggingsselskap og vil være ansvarlig utbygger og konsesjonær for Nylandselva kraftverk.

Planlagt installert effekt i kraftverket er på 2,26 MW. Kraftverket vil bli tilkoblet 22 KV linje ved Leirosen trafostasjon via kabel gravd ned langs adkomstvei til kraftverket, en strekning på ca. 3 km.

Kraftverket vil utnytte et fall på 221 meter i Nylandselva. I konsesjonssøknaden ble det angitt feil kotehøyde på inntaket (kote 360). Inntaket skal bygges på samme sted som søkt

i konsesjonsprosessen, men korrekt kote på inntaket er 381. Kraftstasjonen bygges på kote 160. Alle arbeider på, og transport til inntaket skal skje veiløst ved hjelp av helikopter. Inntaket vil bestå av dam /overløpsterskel i plasstøpt betong og inntakskonstruksjonen vil bestå av bjelkestengsel, rist, rørbruddsventil og arrangement for minstevannføringsslipp. Minstevannføringsslippet vil bli gjennom et rør ved inntakskonus/-rist og foran rørbruddsventilen. Røret føres gjennom lukehus til utslipp umiddelbart nedstrøms dammen. Styringsskap for elektronikk, flow-måler for minstevannsføring og ventiler etableres i et lukehus i tilknytning til dammen. Lukehuset vil være ca. 3x3m i størrelse og føres opp i bindingsverk.

Vannveien vil bli ca. 1150m totalt, og bestå av boret tunell fra inntaket og ca. 600m ned, hvor rørgaten skal ligge videre i sprengt grøft 550m ned til kraftstasjonen. Eventuelt overskudd av tunellmasser, som ikke blir benyttet på anlegget, skal legges i deponi ved påhugget. Vegetasjonsmasser blir fjernet og lagt til side før deponering starter. Deponi skal planeres best mulig i henhold til naturlig terreng i omgivelsene. Dreneringsgrøfter vil bli etablert for å unngå ersosjon/utgraving. Vegetasjonsmassene legges på til slutt. Selve kraftstasjonen blir liggende i dagen og får en grunnflate på ca. 100m², samt parkerings og oppstillingsområde på ca. 150m².

Adkomstvei til kraftverket vil bestå av oppgradering av eksisterende skogsbilvei i nederste del, og det vil bli anlagt ca. 1500m ny permanent vei videre opp til kraftverket. Det skal etableres bom ved veiens begynnelse av hensyn til reindriften iht «*Bakgrunn for vedtak*» KSK-notat 84/2014. Lager og riggområder langs veien er midlertidige og skal tilbakeføres og tilrettelegges for naturlig revegetering. Fra kraftverket og opp til påhugg for tunnel skal det etableres en midlertidig anleggsvei for transport av utstyr til påhugg.

Detaljplanen ble sendt på høring 20.06.2024¹ til Leirfjord kommune, Nordland fylkeskommune, Reindriftsavdelingen Nordland, Sametinget, Statsforvalteren i Nordland og til Røssåga-Toven reinbeitedistrikt den 31.07.2024.

Høringsuttalelser

NVE har kun mottatt høringsuttalelse fra Leirfjord kommune.

Leirfjord kommune uttaler i brev av 05.07.2024²:

Kommunen opplyser om at det ikke er mottatt søknad om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel. Kommunen vurderer at utbyggingen trolig ikke vil være til hinder for friluftsliv. Av avbøtende tiltak nevnes bom med lås for å unngå motorferdsel, og at det settes krav til tiltak som hindrer lysforurensning i utmark.

¹ NVE-referanse 202407424-4

² NVE-referanse 202407424-5

Det ble avholdt konsultasjon med Røssåga- Toven reinbeitedistrikt den 26.08.2024³. Reinbeitedistriktet har bare uttalt seg i saken gjennom godkjent protokoll fra konsultasjonen.

Reinbeitedistriktet uttrykker stor bekymring rundt utbyggingen, på grunn av samlet belastning av arealinngrep i området. Siden konsesjonsprosessen har det blitt realisert flere utbygginger i nærheten av det planlagte Nylandselva kraftverk, blant annet i Forslandsdalen, og det pågår utbygging av Dagsvikelva kraftverk. Utbyggingene i området har ført til at reindrifta har blitt fortrent, og at området rundt Nylandselva derfor har blitt viktigere. Reinbeitedistriktet opplyser også at det ikke finnes noen privatrettslig avtale mellom dem og Cadre Elvekraft AS. De sier videre at den totale belastningen i området i dag er så høy at de ikke kan gå med på noen avtale med konsesjonær her. De mener en utbygging av Nylandselva kraftverk vil gjøre situasjonen for reinbeitedistriktet uholdbar, på grunn av kupert og vanskelig topografi, og ytterligere forringelse av flyttleier, kalvingsland og beiteområder. De har også dårlige erfaringer fra andre anlegg innenfor reinbeitedistriktets områder, og har lav tillit til at utbygger følger plan og vilkår.

På grunn av manglene knyttet til privatrettslige forhold, gikk ikke konsultasjonen inn på konkrete avbøtende tiltak i forbindelse med bygging og drift av kraftverket. Men reinbeitedistriktets representanter ytret bekymring for blant annet usikker is i området ved inntaket og ved utløpet av kraftverket, og for om utbygger kom til å bygge og istandsette slik det faktisk er planlagt.

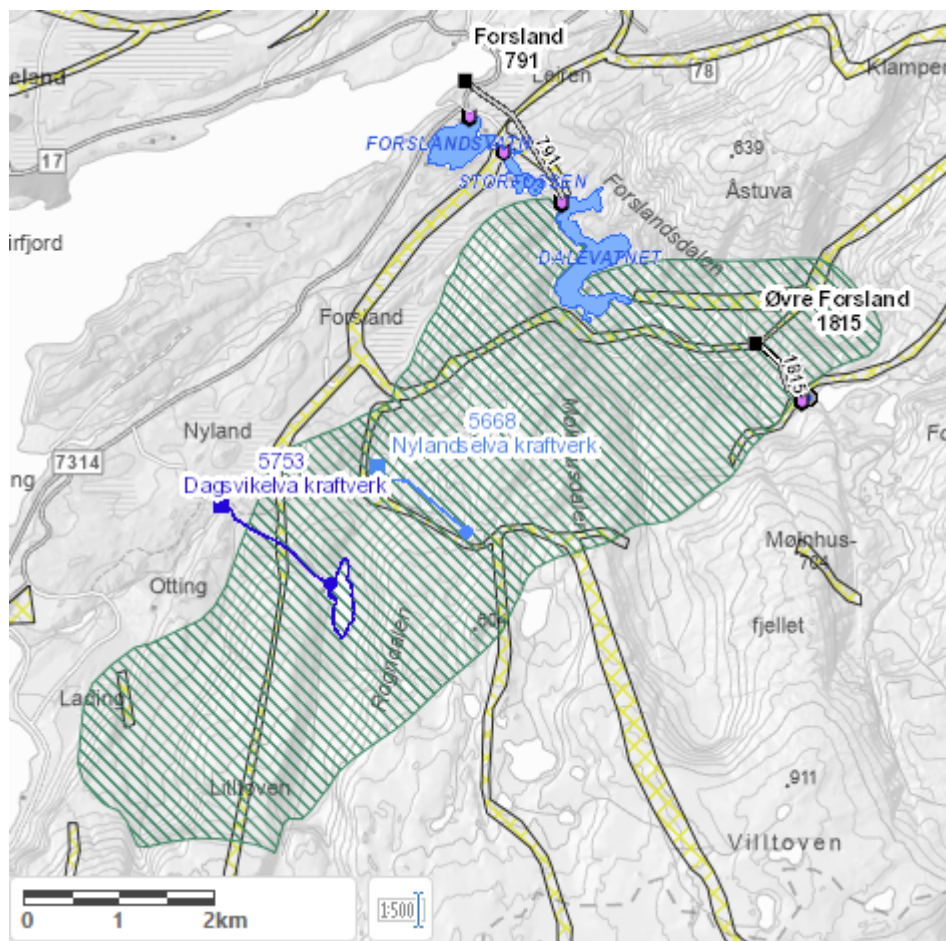
Vurderinger av høringsinnspill

Leirfjord kommune gav i vedtak av 26.09.24 dispensasjon fra bestemmelsen i kommuneplanens arealdel som ble etterspurt i høringsrunden. Vedtaket fra kommunen har blant annet vilkår om etablering av bom ved Tverlandet vannverk, gbnr 70/20. Og vilkår som begrenser belysning i anleggs- og driftsfasen. Det er også satt krav i konsesjonen om etablering av bom av hensyn til reindriften. NVE forutsetter at det blir etablert bom og at reindriften får tilgang på nøkkel. Forutsetningen i konsesjonen er at bommen skal plasseres ved adkomstveiens begynnelse. Cadre Elvekraft AS har i epost av 04.11.24 bekreftet at de vil etterleve vilkårene kommunen satte i sin dispensasjon fra kommuneplanens arealdel. NVE vurderer at innspill som er kommet inn i høringen og dispensasjonen er tilstrekkelig godt besvart av Cadre Elvekraft AS.

Særlige vilkår om reindrift

Utbyggingen av Nylandselva kraftverk påvirker flyttveier, beiteområder og kalvingsområde for Røssåga/Toven reinbeitedistrikt i et område hvor reindrifta har få alternativer til dagens arealbruk. Reindriftsforvaltningen gir områder med minimumsbeiter og særverdiområder (kalvingsområder, parringsland, flyttveier, trekkveier og reindriftsanlegg) stor verdi. Det samme gjør Energidepartementet i sine retningslinjer.

³ NVE-referanse 202407424-10

Kartet viser Røssåga/Toven reinbeitedistrikts kalvingsområde (grønn skravert flate) og flyttveier (gule flater), forhold til vannveier og anleggsdeler for Nylandselva kraftverk, de utbygde Forsland og Øvre Forsland kraftverk, og Dagsvikelva kraftverk som er i byggefase. Adkomstveien til anlegget er ikke tegnet inn, men krysser begge flyttveiene vest for kraftstasjonen.

Reinbeitedistriktet ble ikke konsultert i konsesjonsprosessen i 2013-14, men det ble vurdert i konsesjonens bakgrunnsnotat⁴ at «aktivitetene i forbindelse med en eventuell anleggsvirksomhet må etter NVEs vurdering tilpasses reinens beitebruk og reindriftens arbeid». Videre var konklusjonen at «Med nevnte avbøtende tiltak [etablering av bom] mener NVE at konflikten med reindriftsinteressene i området er lav.».

Det ble i forbindelse med høring av detaljplanen gjennomført en konsultasjon med NVE og Røssåga/Toven reinbeitedistrikt. I konsultasjonen ble det beskrevet en nå-tilstand hvor området rundt Nylandselva er blitt viktigere for reindriften, både som kalvingsområde og som vår-, høst- og vinterbeite. Etter at Nylandselva kraftverk fikk konsesjon har Øvre Forsland kraftverk blitt bygd ut nordøst for anleggsområdet, og Dagsvikelva kraftverk er under utbygging i sørvest. Dette har konsentrert mer av reindriftas arealbruk til området rundt Nylandselva. Flyttveien som går parallelt med den planlagte vannveien er den viktigste flyttveien i området, og ifølge reinbeitedistriktet gjør topografien i området at det vil bli praktisk umulig å gjennomføre flytting i anleggsperioden.

⁴ NVE-referanse 200900314-28

Reinbeitedistriktet har ikke kommet med innspill til konkrete vilkår som angår hensyn til reindrifta i drift- og byggefase. Tidsplanen fra detaljplanen ble innsendt og fram til byggefristen for anlegget har vært stram i forhold til sakens kompleksitet, og har ikke gitt tilstrekkelig rom til å inkludere reinbeitedistriktet i saksbehandlingen. Reinbeitedistriktet har begrenset mulighet til å bidra med innspill og informasjon på kort varsel, da de er involvert i flere andre utbyggingssaker parallelt med denne og samtidig skal ivareta den faktiske reindrifta i området. NVE har derfor utformet vilkårene basert på problemstillinger som ble diskutert ved konsultasjonen, vilkår satt av hensyn til reindriften med tilsvarende problemstillinger ved andre småkraftutbygginger i Nordland, og informasjon fra digitalt reindriftskart (Kilden).

Det er lagt særlig vekt på at reinflytting forbi anleggsområdet skal kunne gjennomføres, og at reinen ikke forstyrres i kalvingsperioden hvor den er spesielt sårbar. Det er lagt føringer for at vilkårene kan tilpasses etter avtale med reinbeitedistriktet, ut fra hva som er mest hensiktsmessig for reindrift i anleggsperioden. Dette gjelder særlig perioder for anleggsstans. Vilkår om fortløpende lukking av rørgrøft, og fortløpende istandsetting av skjæringer, utfyllinger og deponi, er satt for å motvirke hindringer for trekk og flytting av rein gjennom anleggsområdet i byggefasen. Høye skjæringer og åpne grøfter skal unngås, og det er viktig at sprengsteinsfyllinger mettes med finmasser slik at de ikke utgjør en fare for kryssende dyr. Videre er det satt vilkår om at NVE ved behov kan vedta ytterligere tilpasninger innenfor planområdet, dette gjelder hele anleggets driftsfase. Vilkåret er satt for å ta høyde for om gjennomførte tiltak ikke fungerer etter hensikten, og at endret driftsmønster og arealbruk ved reindrifta krever ytterligere tilpasning av tidligere istandsatte områder.

NVE er kjent med at det ikke foreligger en privatrettslig avtale mellom Røssåga/Toven reinbeitedistrikt. Det er ikke en forutsetning at man har privatrettslige avtaler på plass før NVE kan fatte vedtak i saken, men vi minner om siste kapittel i dette vedtaket om forhold som må avklares før byggingen starter, deriblant privatrettslige avtaler og avtaler etter annet lovverk. Dette er standard ordlyd i alle detaljplanvedtak.

Vurdering av flom og skredfare

Flom og skredfare ble ikke vurdert særskilt i konsesjonsprosessen, men detaljplanen inneholder en vurdering knyttet til flom og flomskred. NVE's temakart viser at deler av anlegget ligger innfor aktsomhetsområde for jord- og flomskred. Det er i detaljplanen vurdert at anlegget kan bli utsatt for flom og sørpeskred og at dette skal håndteres ved å etablere en bune som leder snø/sørpe forbi kraftstasjonen. Det er ikke registrert andre fare- eller aktsomhetsområder i NVE's farekart ved sjekk i NVE Atlas 22.10.2024.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fattet beslutninger som har virkninger for naturen, plikter etter naturmangfoldloven § 7 å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante bestemmelser.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i innsendt plan, høringsuttalelser og NVEs egne erfaringer. NVE har også søkt i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart den 22.10.2024. Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak. NVE mener derfor det er tilstrekkelig grunnlag for å vurdere tiltaket og de virkninger det har på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at kravet til kunnskapsgrunnlaget etter naturmangfoldloven § 8 er oppfylt.

I influensområdet til Nylandselva kraftverk finnes det ikke verdifulle naturtyper eller rødlistede arter. Planene som foreligger, vil etter NVEs mening ikke være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper og økosystemer gitt i naturmangfoldloven § 4 eller forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5.

NVE har også sett på virkningen fra tiltaket i sammenheng med andre påvirkninger på naturtypene, artene og økosystemet. Den samlede belastning på økosystemet og naturmangfoldet er blitt vurdert i henhold til naturmangfoldloven § 10. Den samlede belastningen anses ikke så stor at den blir avgjørende for vurderingen.

Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet. Føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 får dermed ikke anvendelse.

Etter § 11 og § 12 skal tiltakshaveren dekke kostnadene og benytte miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder. Planen konkretiserer de tiltakene som skal gjøres for å hindre og begrense skader på naturmangfoldet. Kostnadene for dette dekkes av Cadre Elvekraft AS.

Vurdering av arrangement for minstevannføring, krav om skilting og merking

Metoden dere har beskrevet for slipp- og dokumentasjon av minstevassføring oppfyller kravene i post 1 i konsesjonen. Dette er avhengig av at dere installerer og drifter utstyret riktig.

Vi setter krav til anleggets funksjon og godkjenner prinsippene for målemetode og slippløsning, men ikke valg av utstyr eller leverandør. Derfor må dere kunne dokumentere skriftlig for oss, at dere har kalibrert og kontrollmålt utstyret. For slipp av minstevannføring som måles direkte ved vanngjennomstrømming i rør er det spesielt viktig å påse at forutsetningene for at måleutstyret gir riktige verdier er oppfylt. Dette gjelder spesielt krav om rettstrekning på rør, fylt vannrør og laminær vannstrøm.

Dersom det viser seg at godkjent arrangement for slipp og dokumentasjon av minstevannføring ikke oppfyller krav som er satt i vassdragskonsesjonen, kan vi kreve ombygging, jf. vannressursloven § 59.

Allmennheten skal kunne kontrollere at pålagt minstevannføring er oppfylt. NVE veileder 3/2020 «Slipp, måling og dokumentasjon av minstevannføring» beskriver hvordan dette kan løses. Se mal for opplysningsskilt på våre nettsider www.nve.no.

Forhold som dere må avklare før arbeidet kan starte

Plan- og bygningsloven

Dere må avklare med kommunen om tiltaket må ha dispensasjon fra gjeldende arealplan. Dette fordi det må være i samsvar med kommuneplanen sin arealdel og gjeldende reguleringsplaner. Dette gjelder selv om tiltaket har fått konsesjon, og dermed er unntatt fra byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven, jf. forskrift om byggesak (FOR 2010-03-26-488 - byggesaksforskriften) § 4-3 første ledd.

Dere må og sørge for at tiltaket blir gjennomført i samsvar med plan- og bygningsloven og tilhørende forskrifter. Dette gjelder særlig reglene i plan- og bygningsloven om tekniske krav (§ 29-5), og krav til produkt til byggverk (§ 29-7) med tilhørende deler av byggeteknisk forskrift. Disse gjelder så langt de passer for tiltaket.

Damsikkerhetsforskriften

NVE har i vedtak av 27.02.2024 satt inntaksdammen i konsekvensklasse 0 og vannveien i konsekvensklasse 1.

Vedtaket omfatter ikke plan for sikkerhet av vassdragsanlegg i konsekvensklasse 1 og høyere etter damsikkerhetsforskriften, som også skal være godkjent før anleggsstart.

Naturforekomster, landskapsområder og kulturminner

Vi minner om post 3 om konsesjonærens ansvar ved anlegg/drift og post 6 om kulturminner som konsesjonæren må følge opp i forkant av og under anleggsperioden.

Privatrettslige rettigheter

Vi gjør oppmerksom på at konsesjonæren må sørge for å skaffe seg nødvendige privatrettslige rettigheter for utbygging og drift av anlegget.

Nødvendige tillatelser etter annet lovverk

Før anleggsarbeidet starter må konsesjonæren innhente nødvendige tillatelser etter annet lovverk. Det må søkes statsforvalteren om nødvendig avklaring etter forurensningsloven i anleggs- og driftsfasen. NVE har ikke myndighet til å gi vilkår etter forurensningsloven.

Det skal sendes inn dokumentasjon til Leirfjord kommune når anlegget er ferdig bygd

Når anlegget er ferdig bygd, skal dere sende kartdata i egnet format med alle fysiske anlegg til Leirfjord kommune, slik at kartdata kan gjøres tilgjengelige på en enkel måte, jf. byggesaksforskriften § 4-3 fjerde ledd.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages, se orientering om rett til å klage på siste side.

Med hilsen

Kristian Markegård
direktør

Mari Hegg Gundersen
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

CADRE ELVEKRAFT AS

Kopimottakerliste:

STATSFORVALTEREN I NORDLAND

Nordland fylkeskommune

Reindriftsavdeling Nordland

Leirfjord kommune

Sametinget / Samediggi

Røssåga / Toven reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 21, Nordland

CADRE AS - Magnus Bjerkeli

TORBJØRN SNEVE

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.